

1.UVOD:

U svom radu govoriću o kolektivnim radnim odnosima i njihovim subjektima, kolektivnim interesima, kolektivnim pravima subjekata kolektivnih radnih odnosa, bliže određujem pojam kolektiva radnika i kolektiva poslodavaca, šta je njihova reprezentativnost, uslovi reprezentativnosti, pitanje pojave više reprezentativnih sindikata kod jednog poslodavca, reprezentativnosti na višim nivoima (granska, na nivou Republike), saradnji sindikata i udruženja poslodavaca. Kolektivna prava jedne strane u kolektivnim radnim odnosima povlače obaveze druge strane i u bliskoj vezi sa kolektivnim pravima su kolektivni interesi. Rad predstavlja jednu od najvažnijih oblasti života, i veoma je značajno da se zaštite ova prava.

U svom radu izučavaću u okviru kolektivnog radnog prava pitanja koja su značajna za nesmetano odvijanje rada, izučavaću prava radnika i poslodavaca, kolektivno pregovaranje, saradnja između subjekata kolektivnog radnog prava i pojmovno ću odrediti kolektivni radni spor.

Kolektivno radno pravo se može posmatrati kao inegralni dio radnog prava ili zasebna terijsko-naučna disciplina. U nekim zemljama je posebna disciplina, ali ni tada se njegoa povezanost i integrisanost sa individualnim radnim pravom ne dovodi u pitanje. U Bosni i Hercegovini predstavlja integralni dio radnog prava.

U svom radu ću posebno posvetiti pažnju na kolektivne ugovore i kolektivno pregovaranje. Kolektivni ugovori i kolektivno pregovaranje služe za uređivanje kolektivnih interesa i predstavljaju po mnogo čemu specifičnu pravnu materiju. Time što uređuju grupne interese daje im se posebna težina. Kolektivno pregovaranje zahtjeva posebne vještine. Kolektivni ugovor je vremenski ograničen, uređuje kolektivne interese, sklapaju ga neposredno zainteresovani koji njima nešto žele da urede. Iza kolektivnih ugovora stoji dobra volja ugovorača da njima urede svoje socijalno-ekonomske odnose bez pribjegavanja radikalnim mjerama, poput štrajka, lokauta, u slučaju nemogućnosti mirnog rešavanja problema koji se javljaju u njihovim odnosima u kolektivnom pregovaranju, (i ako ne usklade interese u kolektivni radni spor). O svemu tome pisala sam dalje u radu. Zato je u kolektivnom pregovaranju potrebno uzajamno uvažavanje ugovornih strana, dobra volja,